

Master strukovne studije –

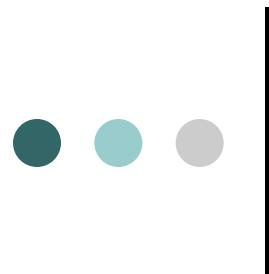
**Multimedijalno inženjerstvo,
Računarsko inženjerstvo**

Protokoli i tehnologije bežičnih sistema: Lekcija 7: PCF

Isto 2018/2019

Branimir M. Trenkić

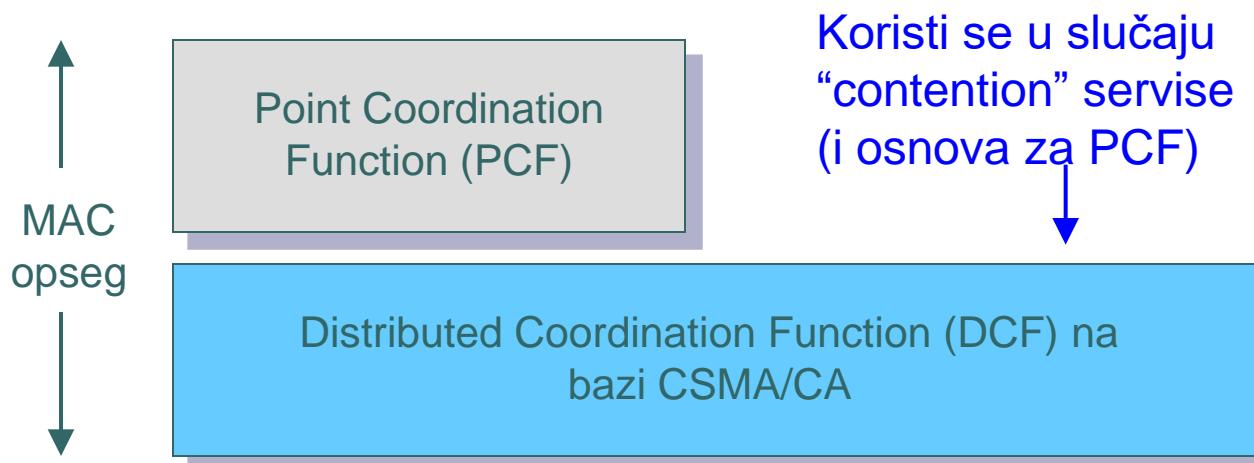
WLAN

Usluga isporuke bez nadmetanja sa
centralizovanom koordinacionom
funkcijom

Point Coordination Function (PCF)

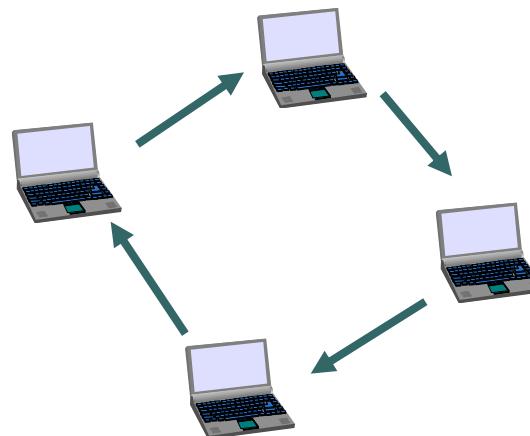
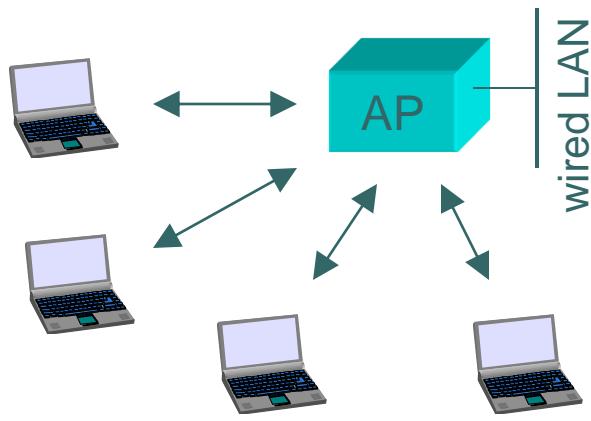
PCF

Za podršku vremenski kritičnih (real-time) aplikacija – 802.11 standard sadrži posebnu koordinacionu funkciju koja obezbeđuje **drugačiji način pristupa** prenosnom medijumu

PCF

Koristi metod **centralizovane kontrole** pristupa medijumu. Sličan je mehanizmu kontrole pristupa zajedničkom medijumu prosleđivanjem tokena

Omogućuje “fer” pristup medijumu

PCF implementacija je opcionalna

Stanice koje imaju samo DCF implementaciju budu interoperabilne sa centralnim koordinatorom

PCF

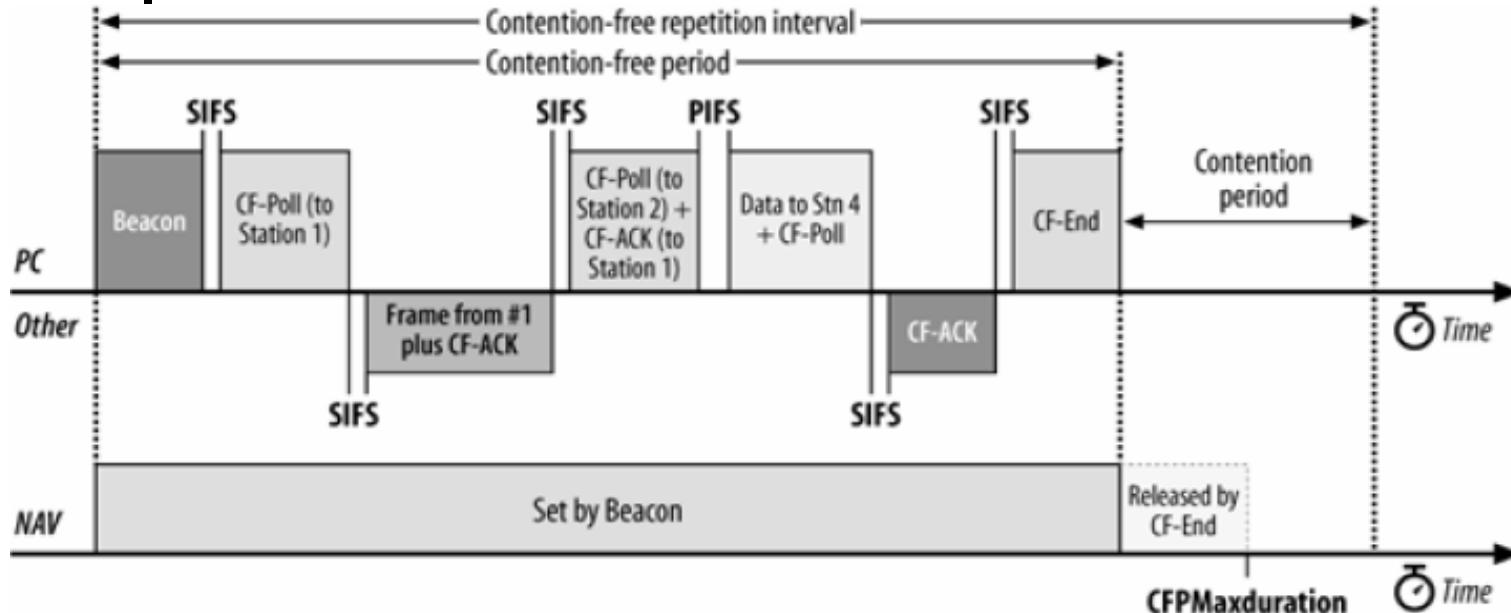
- Pristup medijumu je kontrolisan od strane centralnog kontrolera
  - Specijalizovana funkcija implementirana u pristupnoj tački
- Pridružene stanice mogu da šalju podatke samo kada im to omogući centralni kontroler
- Mada je pristup kontrolisan od strane centralnog entiteta – svaki prenos mora biti potvrđen

PCF

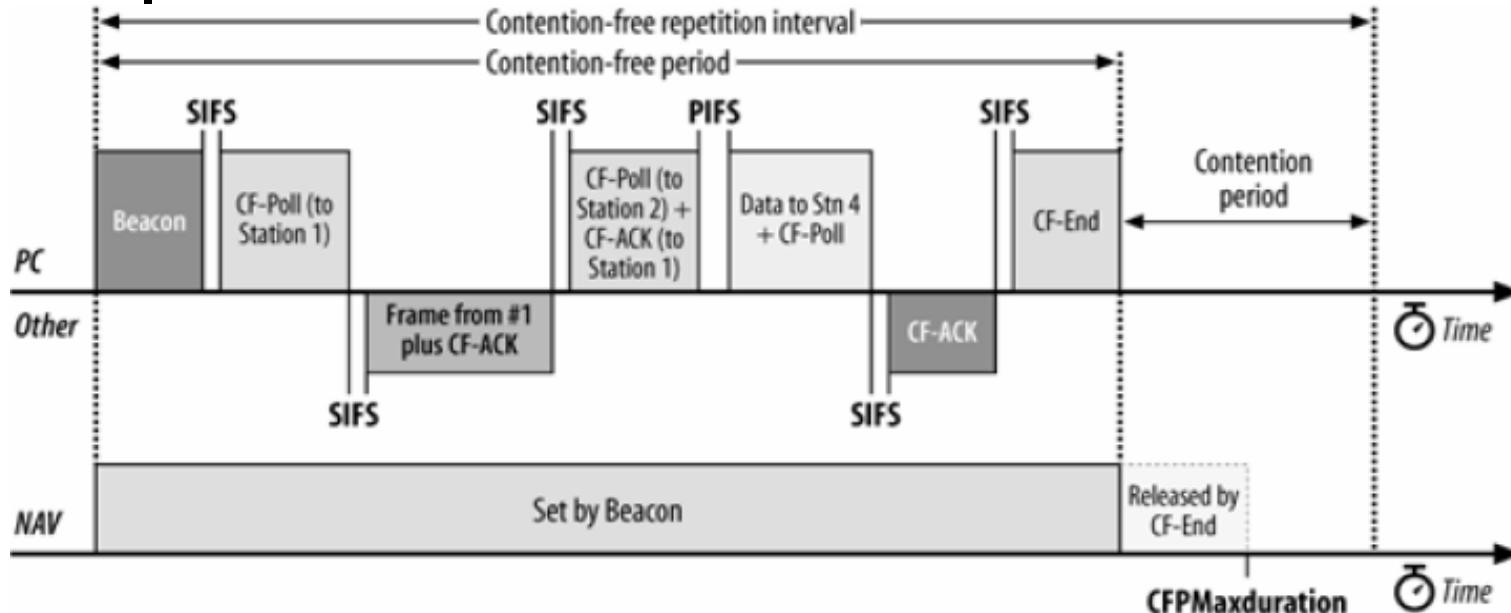
- Usluga isporuke bez nadmetanja nije aktivna svo vreme
- Periodi aktivne usluge isporuke bez nadmetanja, kontrolisani centralnim koordinatorom se naizmenično smenjuju sa periodima bazične DCF usluge (isporuka sa nadmetanjem)
- Relativna dužina perioda isporuke bez nadmetanja se konfiguriše

PCF operacija

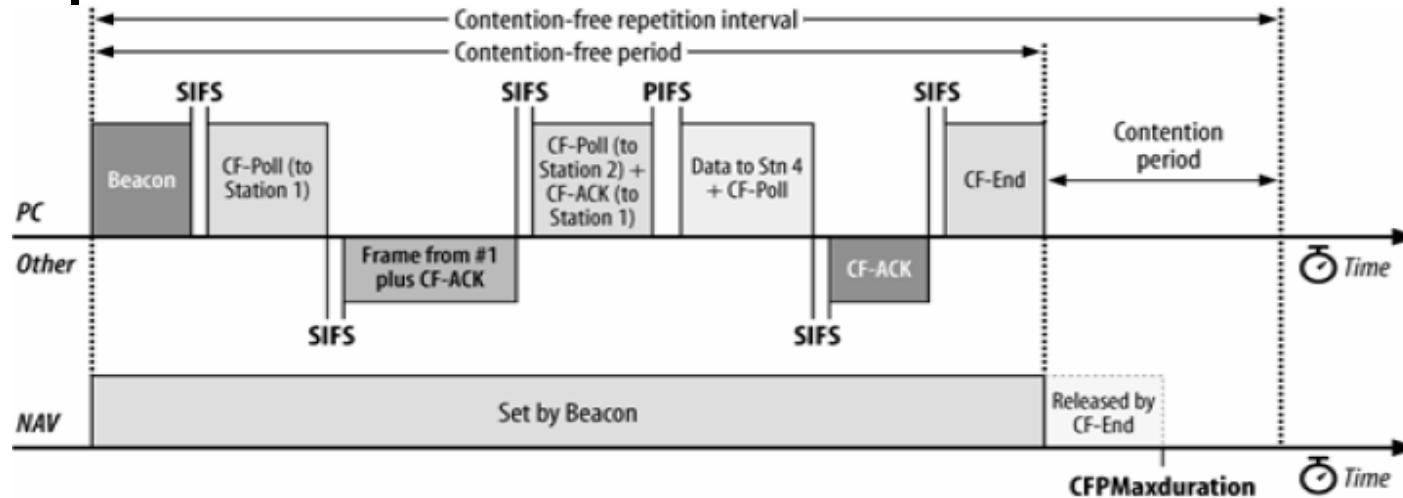
- Vreme u kanalu:
  - Period bez nadmetanja (CFP)
    - kanal kontrolisan sa PCF
  - Period sa nadmetanjem (CP)
    - ⁷kanal kontrolisan sa DCF

PCF operacija

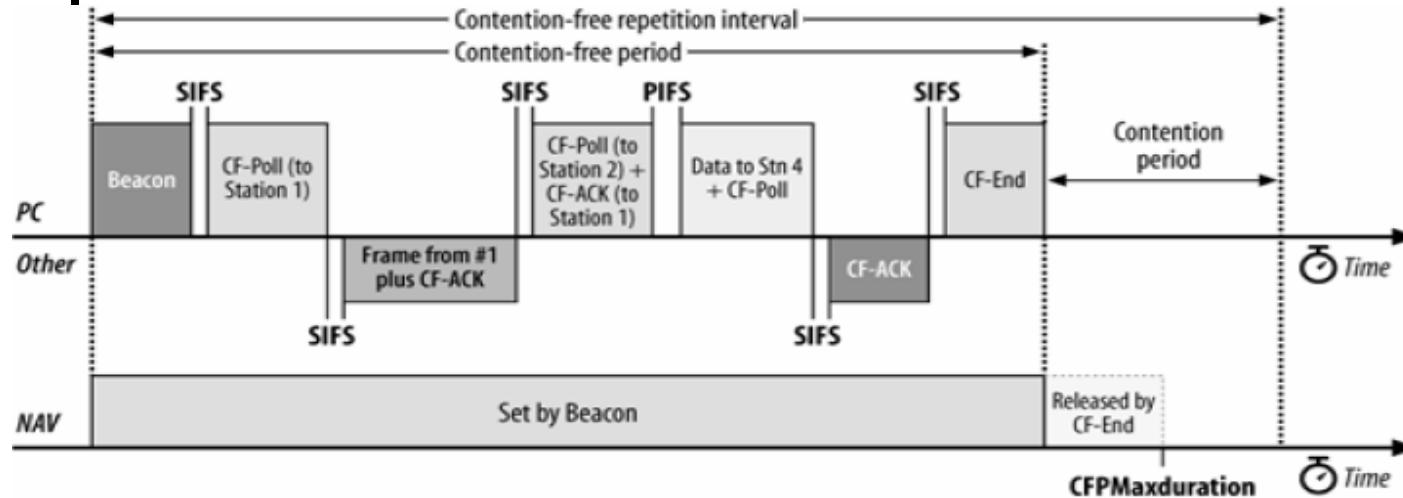
- Minimalna dužina perioda sa nadmetanjem - dovoljna za prenos najmanje jednog okvira (maksimalno dozvoljene dužine) + pridružene potvrde
- Periodi se ponavljaju u regularnim vremenskim intervalima - interval ponavljanja CF usluge isporuke

Rezervacija kanala

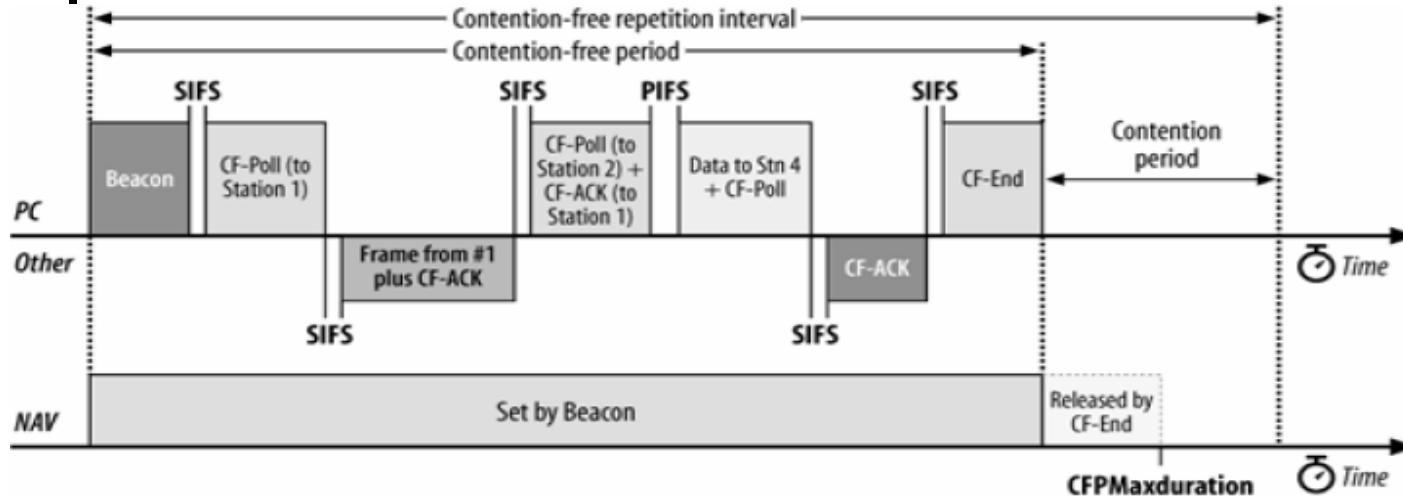
- Na početku periode usluge isporuke bez nadmetanja, pristupna tačka šalje Beacon okvir
- Jedno od polja ovog beacon oglašavanja je i maksimalno trajanje perioda bez nadmetanja, *CFPMaxDuration*

Rezervacija kanala

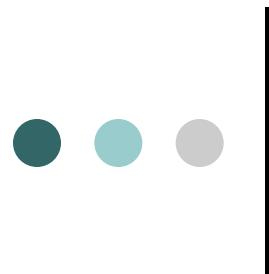

- Sve stanice nakon prijema ovog Beacon okvira aktiviraju NAV mehanizam (postavljaju NAV vremensku kontrolu na tekuću vrednost tog polja) kako bi se sprečio DCF pristup prenosnom medijumu

Rezervacija kanala

- Kao dotatna sigurnost sprečavanja interferencije, svi prenosi u okviru usluge isporuke bez nadmetanja su razdvojeni samo SIFS i PIFS međuprostorima
- Oba su kraća od DIFS međuprostora

Lista prozivanja (polling- lista)

- Nakon uspostavljanja kontrole nad zajedničkim kanalom od strane pristupne tačke (rezervacija kanala)
- Započinje se prozivka stanica na listi prozivanja kako bi im omogućila slanje podataka

Stanice mogu slati podatke samo ako (i kada) im pristupna tačka to dozvoli korišćenjem polling- okvira (CF-Poll)

- Svaki CF-Poll predstavlja dozvolu za slanje jednog okvira

Lista prozivanja (polling- lista)

- Lista prozivanja je lista privilegovanih stanica kojima je dozvoljeno slanje podataka u periodu bez nadmetanja
- Stanica se uključuje na listu prozivanja nakon uspešne asocijације са датом приступном тачком
- *Association Request* оквир - садржи поље које указује на то да ли је данашња станица у могућности да одговори на прозивку у периоду без надметanja

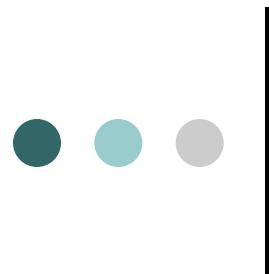
Pravila prenosa tokom CFP

- Svi prenosi u toku perioda bez nadmetanja su razdvojeni SIFS- međuprostorom
- To obezbeđuje da centralni koordinator zadrži kontrolu nad medijumom tokom celog perioda
- Ukoliko centralni koordinator ne primi odgovor od prozvane stanice nakon isteka PFIS- vremena, proziva se sledeća stanica na listi prozivanja
- Nakon prozivke ove druge stanice ako odgovor ne stigne u PIFS vremenskom intervalu, proziva se treća stanica....
14

Pravila prenosa tokom CFP

- Pristupna tačka kao centralni koordinator koristi nekoliko različitih tipova okvira u toku perioda bez nadmetanja
- Četiri ključna posla:
  - 1) „Normalni“ poslovi slanja baferovanih okvira
  - 2) Potvrđivanje primljenih okvira od stanica
  - 3) Prozivanja stanica sa liste prozivanja kako bi im omogućio slanje okvira
  - 4) Slanje upravljačkih okvira (kada je to potrebno)

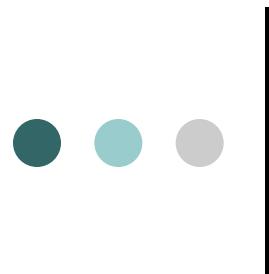
Pravila prenosa tokom CFP

- Vreme u toku perioda bez nadmetanja - je vrlo dragoceno
- Poslovi potvrđivanja, prozivanja i prenosa podataka mogu se kombinovati kako bi se poboljšala efikasnost korišćenja kanala
- Okviri koji se šalju moraju podržati ovakve kombinacije

Pravila prenosa tokom CFP

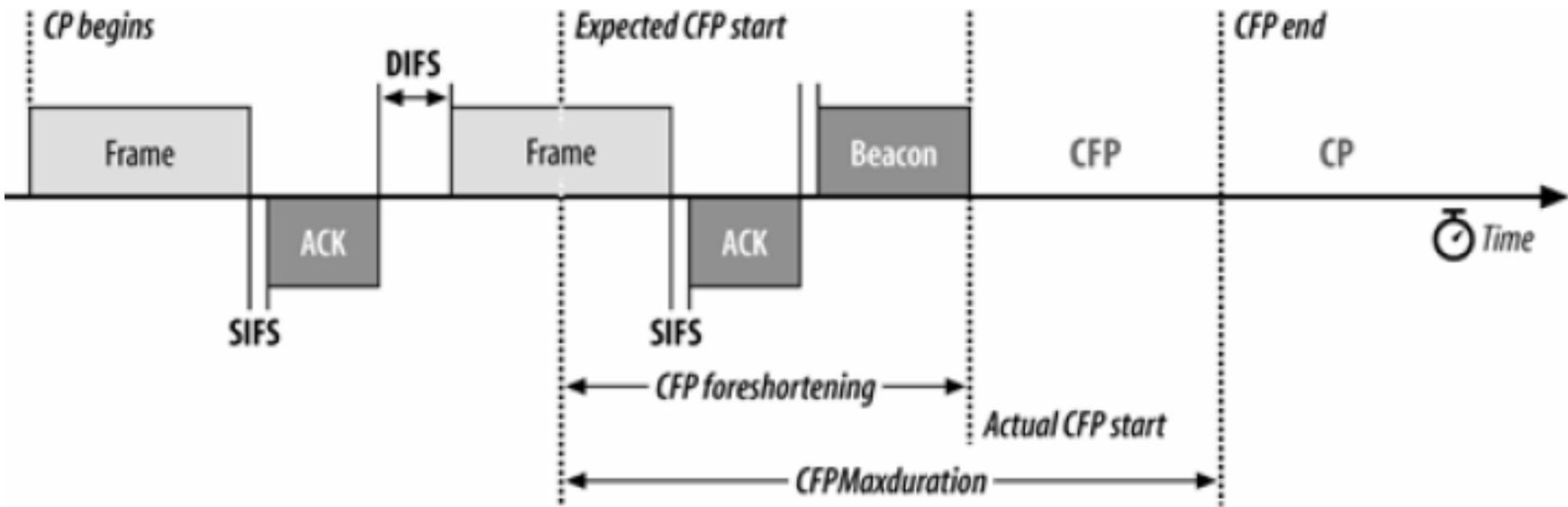
- Okviri koji se šalju moraju podržati ovakve kombinacije
- Na primer, jednim okvirom se može:
  - a) potvrditi prijem predhodnog okvira,
  - b) prozvati neku drugu stanicu da pošalje baferovane podatke, i na kraju,
  - c) poslati svoje podatke ka stanci koja je na listi prozivanja

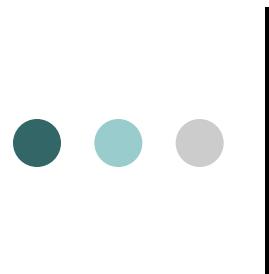
Trajanje perioda bez nadmetanja

- Minimalna dužina trajanja CP = vreme potrebno da se pošalje (i potvrди) okvir maksimalne dužine
- Moguća je situacija da servis isporuke sa nadmetanjem prekorači vreme trajanja perioda sa nadmetanjem
- Kada je usluga isporuke sa nadmetanjem aktivna i nakon očekujućeg početka perioda bez nadmetanja, dolazi do skraćenja perioda bez nadmetanja

Trajanje perioda bez nadmetanja

- Period bez nadmetanja je skraćen za vreme kašnjenja početka perioda bez nadmetanja u odnosu na očekujući (Expected CFP start).
- Period bez nadmetanja se završava ne kasnije nego što je predviđeno maksimalnim trajanjem od TBTT

Trajanje perioda bez nadmetanja

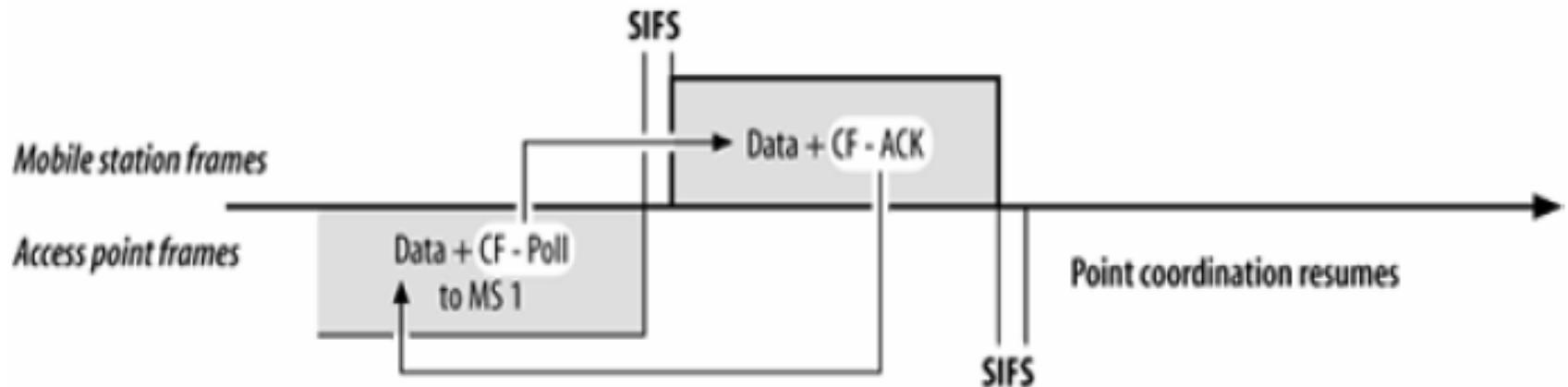
- I centralni koordinator može, takođe, da skrati očekujuće trajanje perioda bez nadmetanja, slanjem CF-End okvira
- Svoju odluku može bazirati na dužini liste prozivanja, saobraćajnog opterećenja ili nekog drugog faktora koji je za koordinatora značajan

Data+CF-Ack

- Kombinuje dve različite funkcije:
  - Podaci koji se prenose u okviru polja korisnički podaci (payload)
  - Potvrda prijema podataka neposredno pre poslednjeg SIFS-a
- Podaci i potvrda mogu biti namenjeni različitim stanicama
- Ekskluzivno se koristi u periodu bez nadmetanja
- Može biti poslat sa bilo koje stanice ili pristupne tačke

Data+CF-Ack

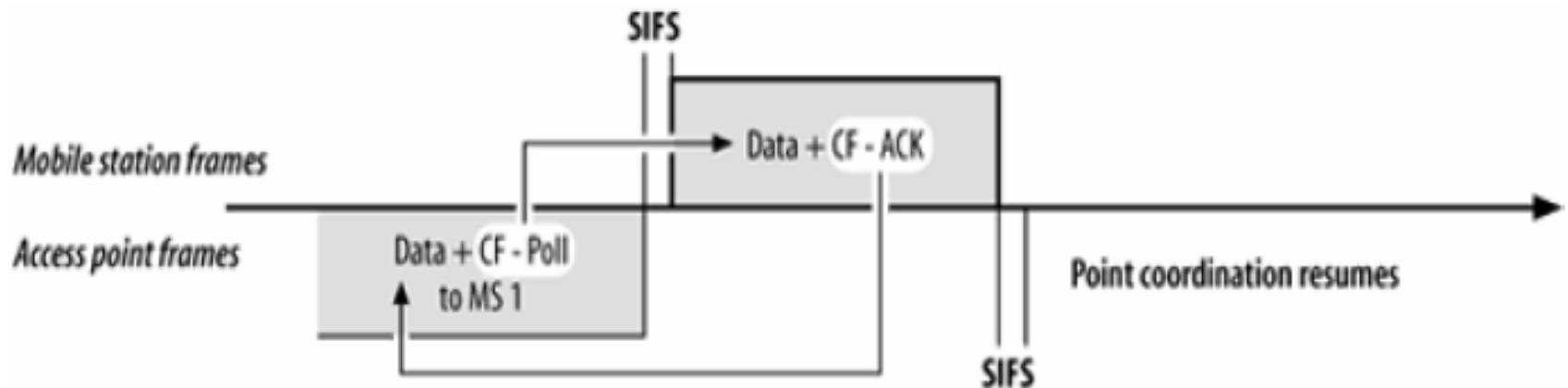
- Na slici, potvrda (CF-ACK) se odnosi na prenos podataka od pristupne tačke u predhodnom okviru, dok podaci mogu biti namenjeni bilo kojoj stanici u 802.11 mreži

Data+CF-Poll

- Koristi od strane pristupne tačke u slučaju kada:
  - a) Pristupna tačka ne potvrđuje prijem bilo kog okvira
  - b) Šalje podatke do prijemne stanice i omogućuje joj da kao odgovor pošalje baferovan okvir podataka pristupnoj tački
- Podaci u telu okvira moraju biti namenjeni prozvanoj stanici
- Ove dve operacije ne mogu biti deljene na dva različita prijemnika

Data+CF-Poll

- Na slici, pristupna tačka koristi Data+CF-Poll okvir kako bi poslala jedan okvir podataka mobilnoj stanici i tražila od nje odgovor

Data+CF-Ack+CF-Poll

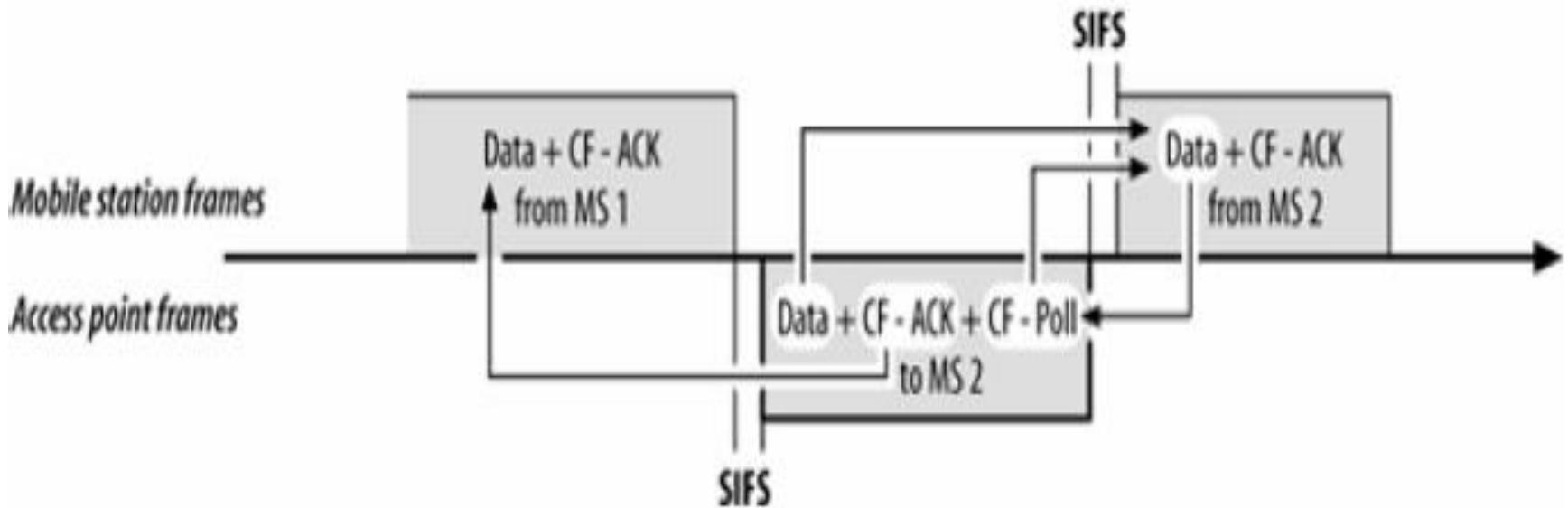
- Koristi se od strane pristupne tačke u slučaju
  - a) pristupna tačka poseduje podatke koje treba poslati,
  - b) mora potvrditi prijem predhodnog okvira i
  - c) mora prozvati sledeću stanicu
- Komponente okvira su, generalno, namenjene različitim stanicama
  - Podaci i prozivanje moraju biti namenjeni istoj stanići
  - Potvrda namenjena stanicima koja je poslala predhodni okvir

Data+CF-Ack+CF-Poll

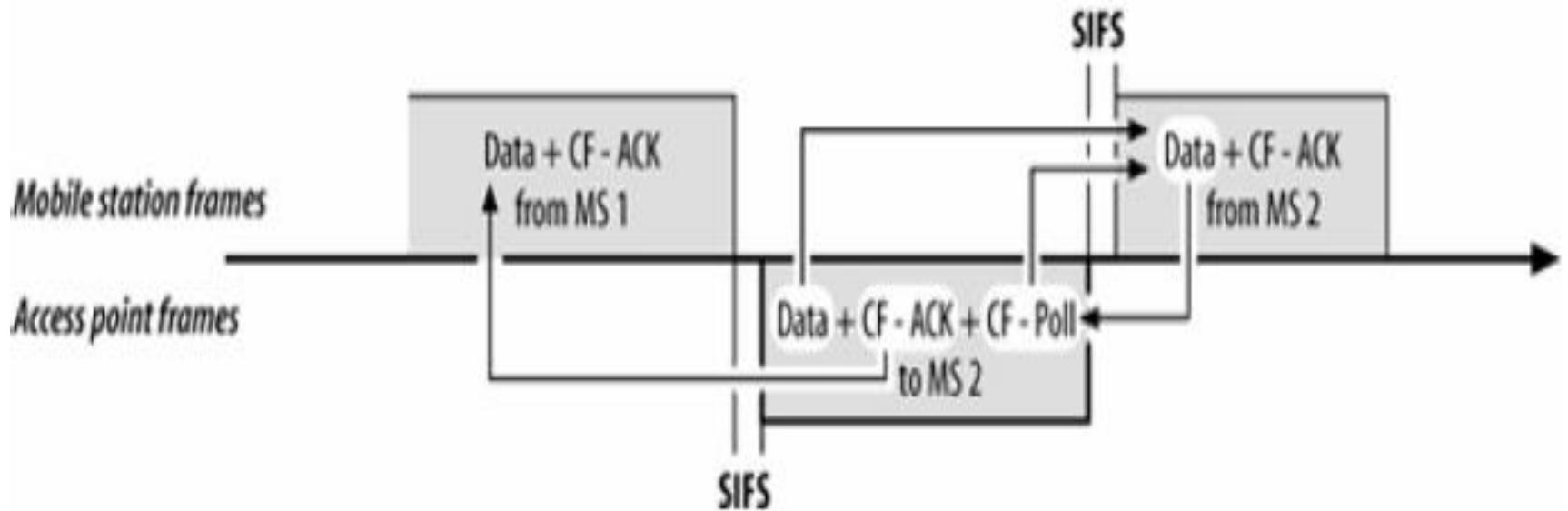
- Slika prikazuje slanje Data+CF-Ack okvira od strane stanice MS1. Podaci moraju biti primljeni od strane pristupne tačke, CF-Ack se koristi kao potvrda prijema predhodnog okvira podataka poslatog od strane pristupne tačke (ovaj okvir nije prikazan na slici)

Data+CF-Ack+CF-Poll

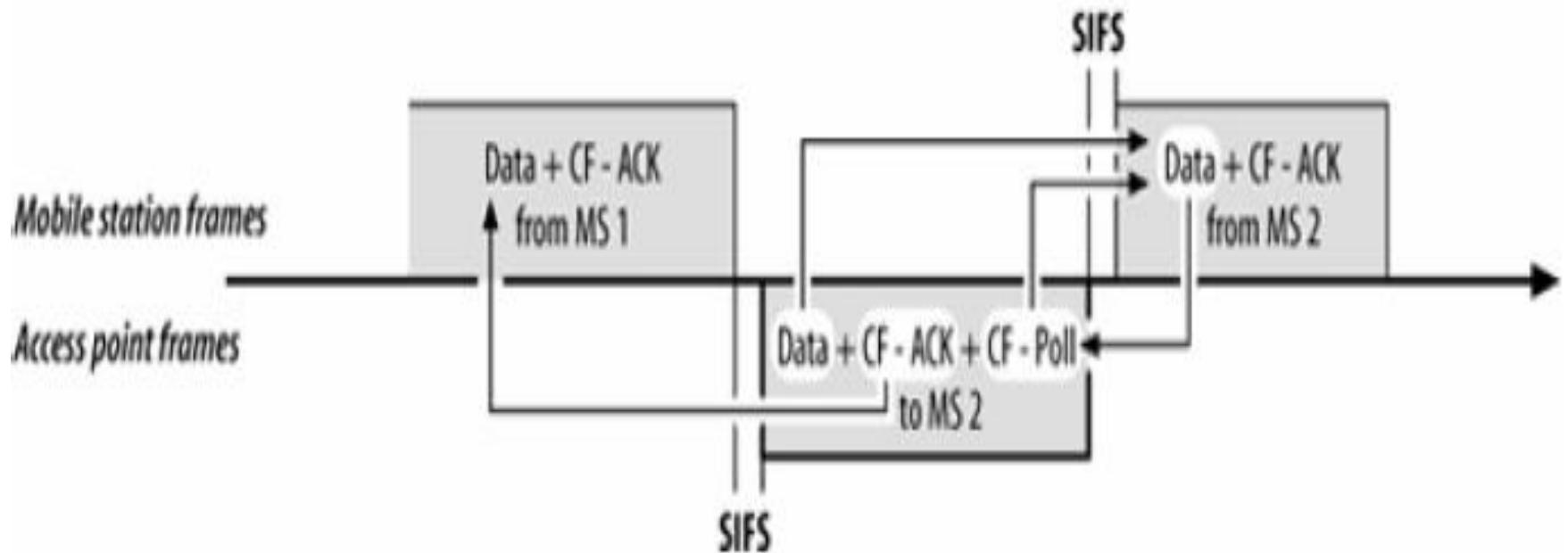
- Prelazeći na sledeću stanicu na listi prozivanja, pristupna tačka poziva stanicu MS2. Takođe, pristupna tačka mora da potvrди prijem podataka od MS1, poslatih u okviru zajedno sa CF-Ack komponentom.³⁷

Data+CF-Ack+CF-Poll

- Kako pristupna tačka poseduje i podatke koje treba da pošalje, sve to može biti kombinovano u jedan omnibus okvir.

Data+CF-Ack+CF-Poll

- Podaci i CF-Poll komponente su namenjene prijemniku okvira, dok je CF-Ack namenjen predajniku predhodnog okvira. MS1 mora osluškivati okvire od pristupne tačke kako bi notirala potvrdu

CF-Ack (no data)

- Ako se zahteva samo potvrđivanje prijema, može biti poslat okvir sa samo CF-Ack funkcijom. Na slici gore, ako MS2 nema podataka koje treba poslati, ona će odgovoriti sa CF-Ack okvirom

CF-Poll (no data)

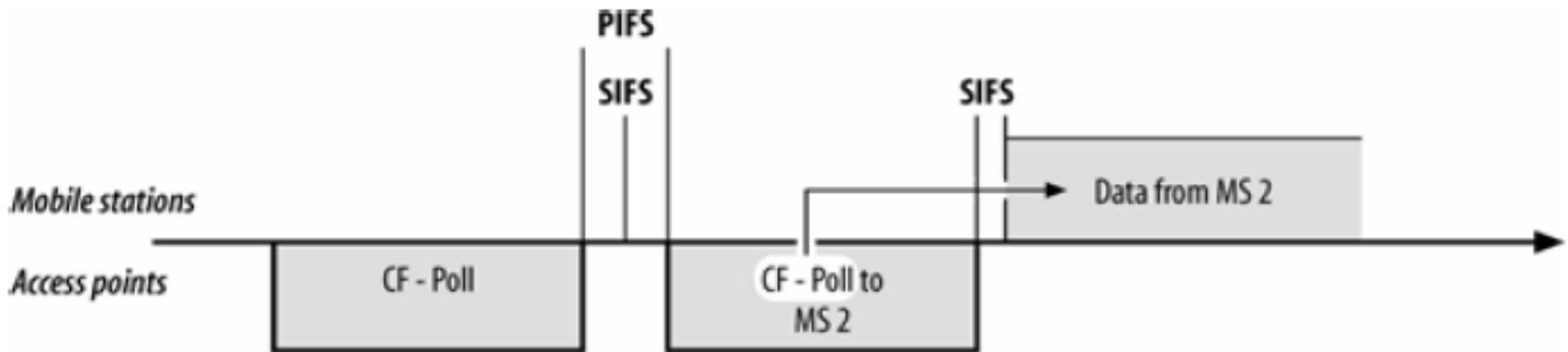
- Šalje se u funkciji prozivanja
- Samo pristupna tačka izvršava ovu funkciju
- Šalje se u slučaju:
  - da pristupna tačka ne poseduje baferovane podatke koje treba proslediti prijemniku
  - ni potrebu za potvrđivanjem prijema predhodnog okvira

CF-Poll (no data)

- Situacija u kojoj nema potreba za potvrđivanjem prijema je kada pristupna tačka šalje CF-Poll a prozvana stanica nema podataka za slanje pa prema tome ne odgovara na pozivku
- Ako pristupna tačka nema baferovane podatke za stanicu koja je sledeća na listi pozivanja, ona će poslati CF-Poll okvir toj stanci

CF-Poll (no data)

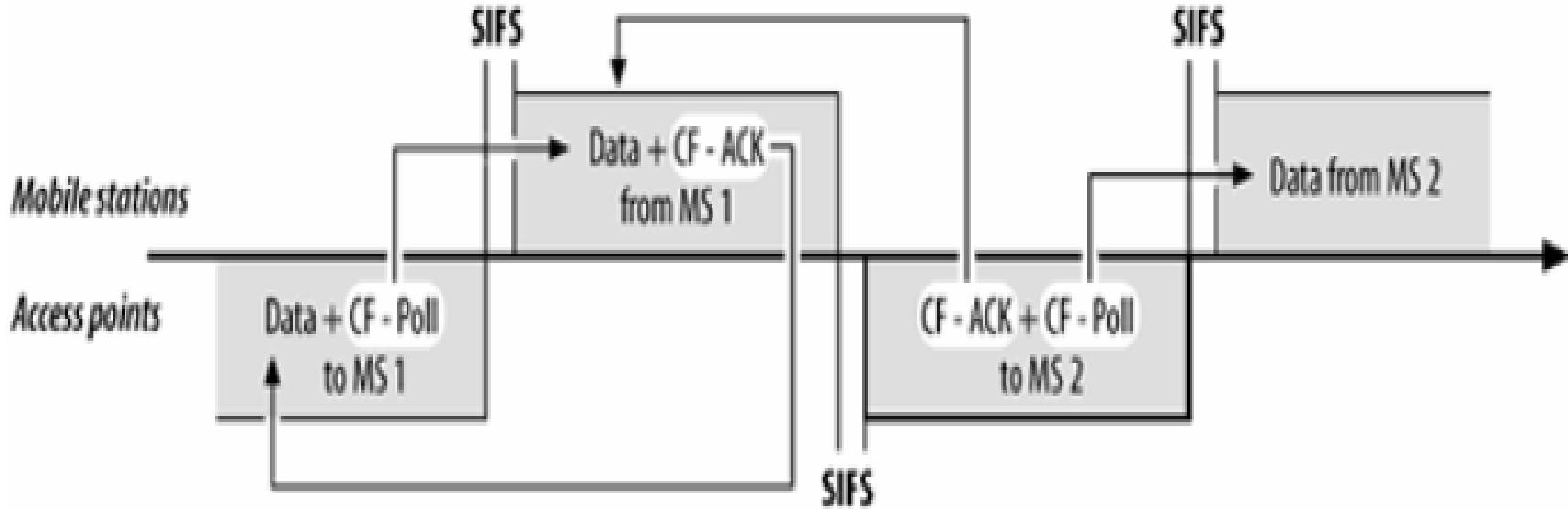
- Pristupna tačka proziva stanicu MS1 ali ne prima odgovor. Nakon PIFS vremena, pristupna tačka prelazi na sledeću stanicu na listi prozivanja (MS2). Nema okvira sa MS1 koji treba biti potvrđen i nema podataka koje pristupna tačka treba da prosledi MS2 – koristi CF-Poll okvir kako bi omogućila MS2 da eventualno pošalje podatke

CF-Ack+CF-Poll (no data)

- Šalje se od strane pristupne tačke
- Uključuje
  - funkciju potvrđivanja i
  - funkciju prozivanja u okviru bez korisničkih podataka
- Situacija je malo drugačija od predhodne

CF-Ack+CF-Poll (no data)

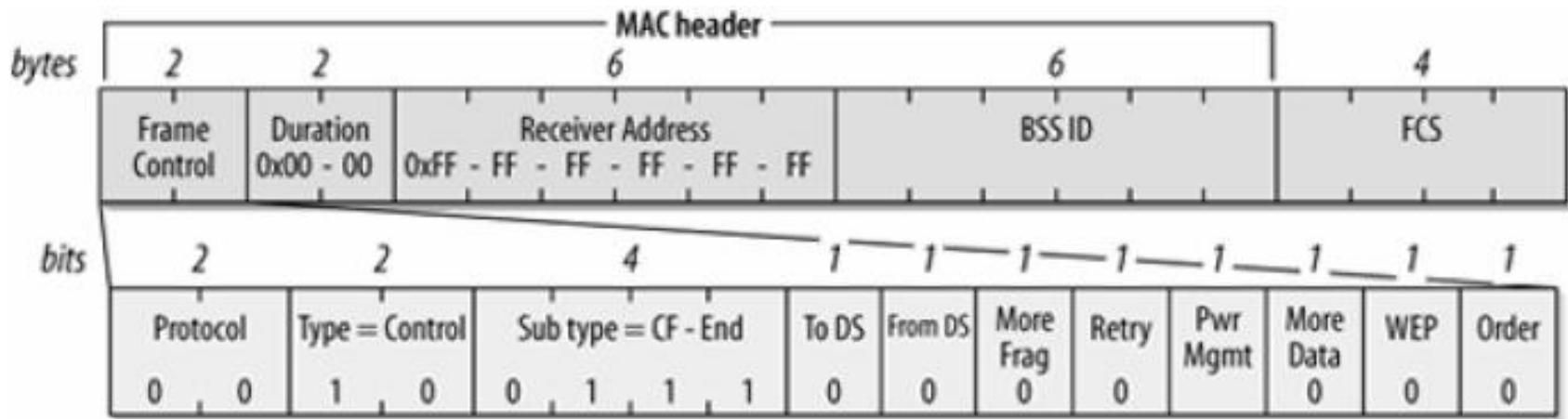
- Umesto čekanja na MS1 odgovor (+VK), MS1 vraća okvir. Kada pristupna tačka preuzme kontrolu nad medijumom, koristi CF-Ack+CF-Poll kako bi potvrdio prijem okvira od MS1 i obavestio MS2 da ima dozvolu za slanje podataka

CF-End okvir

- Kada se period bez nadmetanja okonča, pristupna tačka šalje CF-End okvir sa ciljem da oslobodi stanice od obaveze poštovanja PCF pravila i označi početak perioda sa uslugom isporuke sa nadmetanjem

CF-End okvir

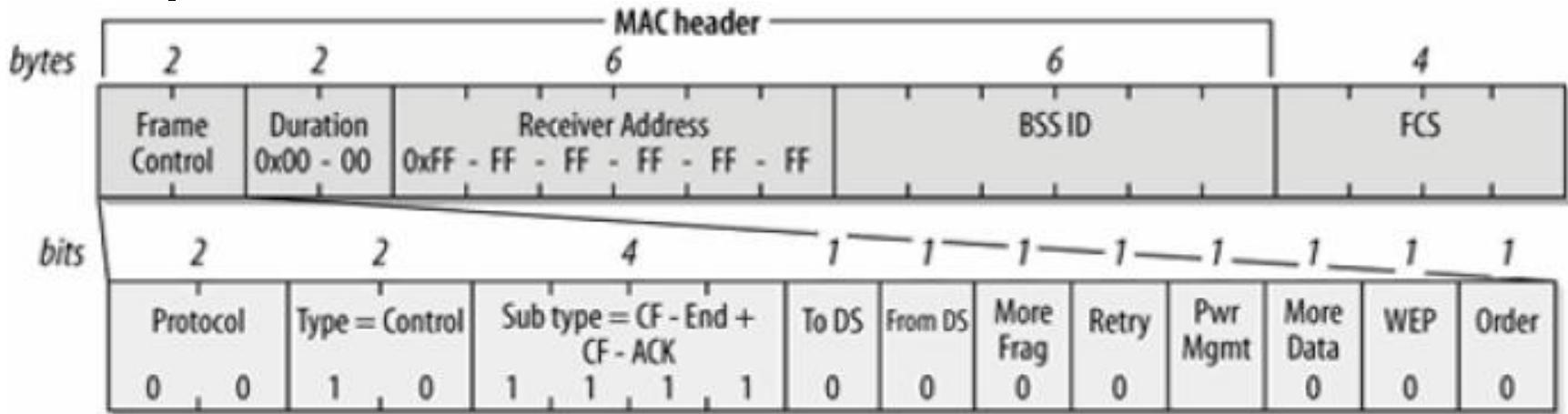
- Četiri polja čine MAC zaglavljje CF_End okvira:
  - *Frame Control*
  - *Duration*
  - *Adresa 1: Adresa prijemnika*
  - *Adresa 2: BSSID*

CF-End+CF-Ack okvir

- Kada se period bez nadmetanja okonča pristupna tačka šalje CF-End okvir sa ciljem da oslobodi stanice od obaveze poštovanja PCF pravila i označi početak perioda sa uslugom isporuke sa nadmetanjem
- Ako pristupna tačka mora, takođe, da potvrди prijem podataka, može simultano da obavi ove dve operacije primenom CF-End+CF-Ack okvira

CF-End+CF-Ack okvir

- Četiri polja čine MAC zaglavljje CF_End+CF-Ack okvira:
  - *Frame Control*
  - *Duration*
  - *Adresa 1: Adresa prijemnika*
³⁹
  - *Adresa 2: BSSID*